

Posudek oponentky bakalářské práce

Autor: Eleni Mitroliosová

Název práce: Úkoly a výzvy komunikačního specialisty v pobytové službě pro lidi s mentálním postižením

Vedoucí BP: Mgr. Alžběta Matochová

Kritéria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4): 1 = nejlepší 4 = nejhorší
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru sociální a pastorační práce <i>Je téma relevantní vzhledem k oboru? Je dobře zdůvodněno?</i>	1
<p>Eleni Mitroliosová završila svá studia oboru sociální a pastorační práce sepsáním bakalářské práce, ve které se věnuje úkolům a výzvám komunikačního specialisty v pobytové službě pro lidi s mentálním postižením. Autorka jako komunikační specialistka a profesionálka má s touto oblastí bohatou zkušenost. Tato skutečnost je poznat především z Praktické části, kde na základě tří kazuistik přehledně předkládá, čemu se odborník věnuje v identifikovaných deseti oblastech podpory člověka s mentálním postižením a co je s touto prací spojeno.</p> <p>V případě této bakalářské práce se jedná o komunikačního specialistu (ponechávám v mužském rodě, ale týká se všech genderů), který zprostředkovává komunikaci lidem s mentálním postižením. Jedná se tedy o tradiční oblast sociální práce, protože takový jedinec bez dostatečné podpory by se snadno dostal do konfliktu se společností. Téma je tudíž relevantní vzhledem ke studovanému oboru, méně k oblasti pastorační práce, ač není tento vztah explicitně vyjádřen.</p> <p>Volba výzkumného tématu zdůvodněna je, a to především ve vazbě na komunikaci, jako základní lidskou potřebu, a také k sociální dimenzi člověka, již autorka na několika místech a s odkazem na autory mimo sociální práci poznamenává.</p>	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce <i>Nakolik je obsah rámce relevantní vzhledem k tématu práce? Do jaké míry byla studovaná literatura představena přehledně a kriticky? Byla použita zahraniční literatura?</i>	2-3
<p>Pro dosažení stanoveného cíle Eleni Mitroliosová připravuje sebe i čtenáře v teoretické části práce. Nezabývá se žádným konkrétním teoretickým konceptem, ale postupně abstrahuje z odborné literatury informace o vybraných oblastech. Jedná se o popis mentálního postižení a jeho specifík, domova pro osoby se zdravotním postižením, individuálního plánování, komunikaci, komunikačnímu specialistovi a komunikačním systémům. Některé kapitoly jsou velmi pěkně napsané a informačně hutné (kupříkladu kap. 4.4). Některé kapitoly by naopak zasloužily lepší propracovanost a logičtější uspořádání (např. domov pro osoby se zdravotním postižením mohl být lépe popsán. Do krátké kapitoly je navíc přidáno tvrzení o procesu deinstitucionalizace v sociálních službách, které by však mohlo být lépe zasazeno do kontextu.) Nejasnosti se týkají uvedené statistiky v kapitole 3. Autorka uvádí celkový počet osob se zdravotním postižením. Dokázala by říct, kolik z nich má mentální postižení? Z jaké metodiky vycházela?</p> <p>Lépe by mohla být pojata informace o individuálním plánování, které se objevuje v kapitole 3.2 a dále v kapitole 4.5. Podobně by neškodilo více se rozepsat o osobních předpokladech komunikačního specialisty, které jsou jen krátce popsány v kap. 4.2. Obecně se pozici a roli komunikačního specialisty věnuje autorka málo. Tato pozice má nějakou inspiraci, genezi, motivaci, reaguje na nějakou potřebu, má nějaký vývoj. Zjistila studentka, co píše o komunikačním specialistovi odborníci? Vypořádává se některý z nich s jejich úskalími a výzvami? Kolik jich v ČR působí? Jaké jsou na ně požadavky? Skládají nějakou zkoušku? Jaká je situace v zahraničí? Na s. 26-27 píše: „Celá pozice komunikačního specialisty je tedy nějak zasmulněná a má vlastní náplň práce. Jakým způsobem získává komunikační specialista zakázky a jak chápe cíle individuálních plánů a podporu klientů závisí na jeho osobnosti a schopnosti komunikace nejen s klienty, ale s celým okruhem lidí, kteří na této podpoře klienta spolupracují.“ Co vše tedy náleží do náplně práce? Je standardizovaná? Na leccos z těchto otázek odpovídá</p>	

Studijní program Sociální a pastorační práce
Evangelická teologická fakulta
Univerzita Karlova

<p>studentka v závěru. Kdyby si položila otázku o roli a pozici komunikačního specialisty v úvodu, rozhodně by tím práci neuškodila.</p> <p>Občerstvujícím prvkem v textu jsou citace autorů mimo oblast sociální práce, kde chce studentka vyzdvihnout to, že je nutné přistupovat ke každému jedinci jako k člověku s vlastní hodnotou.</p> <p>Celkově je obsah teoretické části relevantní vzhledem k tématu práce. Autorka využila vhodnou literaturu, která je mimo jednoho zdroje ve slovenštině výhradně česky psaná.</p>	
<p>Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz <i>Jsou dostatečně konkrétní a jasné? Odpovídají tématu práce a jejímu teoretickému/konceptuálnímu rámci?</i></p>	2
<p>Autorka zpracovávala svou bakalářskou práci s jasným cílem, a to představit úkoly a výzvy, se kterými se v praxi potkává komunikační specialista. Výzkumné otázky, ani hypotézy v práci představené nejsou, což je trochu škoda. Je málo nastíněna domněnka úkolů a výzev v teorii, která by následně byla testována v praxi. Čtenář si je naštěstí může domyslet. Tématu cíl více méně odpovídá.</p>	
<p>Metody získávání a analýzy dat a jejich použití <i>Je vhodně zvolen, zdůvodněn a v průběhu výzkumu realizován design výzkumu/výzkumný rámec? Jsou využité techniky sběru dat, vzorek a metody analýzy dat dobře popsány, zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i></p>	2
<p>Eleni Mitroliosová předkládá bakalářskou práci, v níž není tolik kladen důraz na samotný výzkum. Obvyklé bývá, stejně jako v tomto případě, předložení kazuistik, které dokreslují představenou teorii. Metodologická část z tohoto důvodu není uchopena ve zvláštní kapitole a celý proces získávání dat a jejich analýza jsou zmíněny velmi letmo. Jak vybrala výzkumný vzorek? Jak vypadá individuální plán, jaké informace vyhledávala především? Kazuistiky a oblasti podpory jsou přehledně zpracované, autorka čerpala z individuálních plánů, mapování, pozorování a dalších technik, což měla uvést. Výzkumný design má v této práci zkrátka své limity, není citována žádná metodologická literatura pro výzkum v sociálních vědách.</p>	
<p>Kvalita závěrů práce <i>Byly naplněny praktické nebo teoretické cíle a zodpovězeny výzkumné otázky práce? Jak byla formulována praktická doporučení, pokud byla cílem práce?</i></p>	1
<p>Závěr rekapituluje zjištění z vlastní praxe komunikačního specialisty. Teprve zde a v Diskusi, která má také shrnující charakter, získáváme poznatky, které bych čekala v úvodních částech bakalářské práce. Autorka těmito kapitolami odpovídá na cíl práce a navrhuje některá praktická opatření, která by napomohla systémovému ukotvení komunikačního specialisty v široké paletě sociální práce. Celkově diskusi a závěr hodnotím velmi kladně.</p>	
<p>Práce se zdroji <i>Je v práci dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny? Byly v práci použity zdroje uvedené na seznamu použité literatury a pramenů?</i></p>	1
<p>V celé bakalářské práci je zachován jednotný citační vzor, na literaturu a prameny je poctivě odkazováno. Někdy se setkáme s nejednotným odkazováním v závorkách, na s. 8 např. v závorce kromě autora a roku vydání i název díla.</p>	
<p>Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava <i>Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň bakalářské práci?</i></p>	2
<p>Grafická stránka bakalářské práce je standardní a odpovídá požadavkům na akademickou práci.</p> <p>Někdy se objevuje chyba v interpunkci. Namátkou: „Zákon o sociálních službách popisuje domov pro osoby se zdravotním postižením jako zařízení, které poskytuje ubytování, těm lidem, kteří nedokáží úplně pokrýt své potřeby a jsou závislí na pomoci jiného člověka.“ (s. 12, navíc čárka mezi ubytování a těm) „Tento projekt má financovat plat pro externí pracovníky, tedy komunikační specialisty a je obnovován každé dva roky.“ (s. 17, chybí čárka před a) „Pro ilustraci, jsem vybrala klienty pobytové služby, se kterými jsem spolupracovala 2 roky, minimálně 1x týdně.“ (s. 26, nadbytečná čárka za ilustraci)</p>	

**Studijní program Sociální a pastorační práce
Evangelická teologická fakulta
Univerzita Karlova**

Někdy by mohla autorka lépe formulovat. Např. domovy pro osoby se zdravotním postižením nepodporují, nezprostředkovávají, nejsou to živé bytosti. To dělají zaměstnanci a další pracovníci v DOZP. Jiný příklad: „Zde autorka poukazuje na rychlý vývoj technických pomůcek, tak se stávají pomůcky brzy zastaralými.“

Definice profesí (speciální pedagog, sociální pedagog, sociální pracovník) na s. 17 a 18 by bylo dobré popsat vlastními slovy, případně parafrázovat, nikoli užít pouze přímou citaci z odborné literatury.

Celkově se ale jedná o drobnosti, zlepšení by stačilo alespoň jedno další přečtení.

Celková známka před obhajobou:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení písmeny B-C

Otázky k obhajobě:

1. Jaká je geneze pozice komunikačního specialisty?
2. Jaký je Váš názor na označování lidí, kteří přichází do sociálních služeb a za dalšími pomáhajícími profesemi, jako „klientů“?

V Praze dne

.....

Podpis oponentky práce